

Změny a doplňující komentáře k inovačnímu záměru

Pozn. Do IZ jsme nemohli zapracovat všechny požadované informace, z důvodu omezeného počtu znaků. Upřesnění níže.

1) Doba realizace projektu (posunuta): **1.11.2017 - 31.10.2019 (24 měs.)**

2) **Změna v partnerech projektu - EDUCO PROSPERITY** vzdělávání a poradenství, spol. s r.o. bude pouze v roli spolupracující organizace, zapojení trvá. Přehodnotili jsme lektorské zajištění vzdělávání rodičů. NOVě budou zajišťovat odborníci pro práci s rodinou (členové realizačního týmu). Bude tak zajištěna zastupitelnost a udržitelnost seminářů.

3) "V IZ postrádáme kvantifikaci/ kvalifikovaný odhad cílové skupiny - počet potenciálních rodin, u kterých lze model uplatnit. Potřebnost spolupráce více subjektů a nekonfliktního způsobu řešení".

U OS v Mostě napadá měsíčně 100 – 120 návrhů na úpravu péče a **výživy nezletilých dětí.**

Tj. 1440 potenciálních zájemců (rodin) o program /ročně. Do projektu zapojíme min.120 rodin (navýšení, průvodně 90). Chceme zapojit všechny poten.zájmce o rod.mediaci. Byl navýšen počet mediátorů, promítlo se do navýšení rozpočtu.

4) **navýšení plánovaného rozpočtu** - navýšen počet mediátorů a jejich hodin (nově zajistí také lektorskou činnost v rámci seminářů pro rodiče)

5) Upřesnění: **Způsob práce v rámci Cochemského modelu - popis**

Cochemský model je založen na **VČASNÉ** a interaktivní a flexibilní spolupráci těchto zúčastněných profesí: soudci (rodinné právo), advokáti (právní zástupci matky na jedné a otce na druhé straně), sociální pracovníci (orgány sociálně-právní ochrany dětí), odborní znalci (soudem určení znalci, psychologové), odborné poradny (poradenství, mediace).

Cochemská praxe stojí na 4 základních principech:

- Je snaha o co nejrychlejší vyřešení sporu mezi rodiči, aby konflikt dále neeskaloval a situace se nezhoršovala. Soud například nařídí jednání do 14 dnů od podání návrhu.
- Základním principem řešení je zachování rodičovské odpovědnosti za dítě u obou rodičů. Otázkou tedy není, kdo z nich bude mít dítě v péči, ale jak bude mezi ně péče rozdělena.
- Vždy je preferována dohoda rodičů před názorem soudu.
- Rodiče jsou vedeni k dohodě za pomoci odborníků. Zpočátku může jít i o vynucenou spolupráci rodičů (pod hrozbou znevýhodnění v soudním sporu), postupně se však obvykle stává dobrovolnou.

Projekt aplikuje v plném rozsahu tyto principy ze zahraničí. Kontinuálně bude probíhat výměna zkušeností s jinými soudy v ČR formou workshopů (zde neprobíhá ověření funkčnosti a dopadů modelu, k vytváření metodiky, spíše legislativní přípravy a prezentace Cochemského modelu, chybí evaluace, validizace). Mostecký projekt je zcela inovativní v regionu, je komplexní nabídkou služeb (vzdělávání, mediace, terapie) a zapojí rodiče a děti přímo do procesu evaluace. Vytvoří přenositelnou metodiku. V regionu také neexistuje vzdělávací modul pro rozvádějící se rodiče (ověříme formou seminářů). Cochemský model bude rozšířen o nabídku terapeutických služeb. Mostecký model umožní přípravu vzděl. programu "na klíč" pro multioborový tým, který pracuje s CS.

Mostecký projekt si neklade za cíl připravovat legislativní změny (to dělá Cochem.cz). Dodáme validizované podklady pro tento proces. V klíčové aktivitě Implementace budeme motivovat advokáty, soudy, soc.pracovníky v kraji příklady dobré praxe, validizovanou metodiku budeme předávat k šíření dle zájmu. Tak dojde v krátkém časovém úseku k důkladnému ověření a šíření inovace a aplikace do měst.

Pokud projekt nebude realizován, v kraji nejsou připravené odborné a fin.kapacity na rychlé zavedení těchto změn natož na šíření. V Mostě probíhají přípravy již několik měsíců, skupina stakeholderů je z velké části zkoordinována, připravena ke "startu". Tento proces začal v září 2016 a probíhal bez jiné fin.podpory, což svědčí o silné motivaci stakeholderů. Probíhalo také pilotní ověřování práce s rodinami, opět z kapacit realizátora.

OS v Mostě, který inicioval soc.inovaci vyvíjí ojedinělou průkopnickou aktivitu v Ústeckém kraji, která může odstartovat zásadní změny v této oblasti. Pokud tato příležitost nebude využita, budeme čekat několik dalších let :-{

6) Na základě obav HK (výťah níže), jsme **vypustili plánovaný komplexní program pro děti.**

"HK se obává, že těmito dalšími inovacemi bude funkční model nebezpečně kontaminován a v důsledku toho bude jeho efektivita a funkčnost omezena."

Inovace Cochemskému modelu - doplníme ho o nabídku individuálních terapií pro rodiče a děti (zajistí v rámci registrované soc.služby realizátor - MOSTY, z.s.). Bude uplatňován systemický a narativní přístup k rodinám. Terapie nebudou hrazeny z rozpočtu projektu. Bude posuzováno jako součást sociální inovace, přestože bude financováno z přidělené dotace na soc.služby.

Nutnost doprovodné nabídky terapeutické pomoci prověřila pilotní praxe v Mostě, kdy z 35 zapojených rodin /mediace/ bylo 12 rodičů a 2 děti zapojeni do ind.systemické terapie. Dobrovolná terapeutická práce s jednotlivcem výrazně prospívá odstranění bariér v komunikaci mezi rodiči a tedy vzájemné dohodě. U dítěte vede ke zvládnutí maladaptací a obnově sytka s rodičem. Terapie probíhá paralelně s procesem mediace, je důvěrná, není součástí zprávy pro soud. Realizují 2 psychoterapeuté.

7) "Je třeba doplnit, jak konkrétně probíhá zavádění praxe nyní v ČR a jaká je úspěšnost, kolik případů bylo tímto způsobem již řešeno, jak v Novém Jičíně, tak v Mostě. Je třeba uvést, jak a zda probíhá spolupráce mezi subjekty (soud, NNO a OSPOD?) v daném regionu."

Spolupráce v Mostě - viz níže zpráva od předsedy soudu.

Úspěšnost v ČR a u jiných soudů není zveřejněna, ani evaluována.

8) "Žadatel například plánuje vytvořit metodiku inovovaného řešení či osvětové materiály pro rodiče. Není ovšem patrné, proč je toto nezbytné vytvořit, když změna je podmíněna především změnou v přístupu soudců a pracovníků SPOD. "

Koordinovaný přístup soudců a pracovníků SPOD není jediným předpokladem pro dosažení včasných dohod mezi rodiči. Rodiče je třeba edukovat a vést je k náhledu na jejich podíl na řešení situace, na dopady pro dítě, podporovat pozitivní a kooperativní rodičovství apod. K tomu budou určeny výukové a srozumitelné informační materiály. Ty budou v rámci KA Implementace dále šířeny, jako pomůcka pro SPOD a soudce.

9) "Stejně tak není patrné, čím je podložena nezbytnost dosažení výstupu v podobě nově registrované sociální služby. "

Realizátor neměl registrované odborné sociální poradenství, aby mohl nabízet klientům program terapie. Registrace je také podmínkou pro fin. udržitelnost Cochemského modelu v budoucnosti (po skončení projektu). Systém financování umožňuje žádat na nově registrovanou soc. službu velmi omezené částky (např. od 1.7. - 31.12.2017 jsme dostali 38 000 Kč). V následujícím roce se částky zvýší na základě doložených výsledků. Pokud bychom toto po dohodě s kraem včas nezavedli, udržitelnost by byla problematická

10) Z hlediska toho, že určité aktivity již probíhají, se domnívám, že by bylo vhodné zapojit i organizaci Cochem.cz, z.s., která se angažuje v oblasti šíření, propagace, vzdělávání cochemského modelu a také jeho zavedení do legislativy.

Partner Okresní soud, Most je v úzkém kontaktu s Cochem.cz i jinými aktéry. Organizace budou připojeni jako významní stakeholdeři až po případném schválení projektu. V Přípravné fázi je nechceme zatěžovat adm. úkony a přísliby. Budeme předmětem KA Řízení projektu

11)"Celkově IZ velmi slabě popisuje, jak bude ošetřeno riziko na úrovni nezájmu klíčových profesních skupin (soudci, pracovníci SPOD, advokáti). Z předloženého popisu nevyplývá, jak bude v rámci řešení pracováno např. právě s advokáty, kteří jsou placeni od hodiny poskytnutých činností a nemusí mít tedy zájem na zkrácení doby rozvodového řízení."

Spoluprac. organizace Bateau z.s. bude zapojena do hledání zmíněných motiv.nástrojů. Není to ale priorita v projektu. Potřebujeme nejdříve získat přesvědčivé výsledky (příklady dobré praxe), validizovat výstupy, poté můžeme argumentovat a motivovat. Součástí budou i PR aktivity. Bude řešeno v rámci KA Implementace.

12) "V popisu CS je uvedeno, že se bude účastnit fáze evaluace a ověřování, nicméně není popsáno, jak bude konkrétně vstupovat do rozhodování o realizaci záměru. "

Nebylo možné v proektové žádosti znovu vstoupit do záložky Cílová skupina. Charakteristika CS je uvedena v záložce Indikátor 60000 - Popis hodnoty.

CS vstupovala do rozhodování o realizaci záměru již od 12/2016, kdy pilotně pracujeme s

rodinami a mapujeme jejich vzdělávací potřeby (pro seminář) a ind.potřeby, které se efektivně promítnou do metodiky inovace. Děti a rodiče se vyjadřují ústně, podněty, jsou součástí zápisů z porad. Výstupem např. je rozšíření o nabídku terapií, příprava a vybavení prostoru pro děti (hlídání v době mediací), zavedení Rodičovského plánu, informačních materiálů, rozšíření dostupnosti služby na sobotu apod. Potřeby rodičů jsem mapovány v závěru mediačního procesu.

Zpracovala: K.Malá, garant projektu

Výchozí stav - opatrovnické řízení

Opatrovnické řízení standardně

- Praxe opatrovnického řízení u OS v Mostě byla stejná, jako u většiny jiných soudů v ČR. Soudci samozřejmě vítali schopnost rodičů se dohodnout, schvalovali předložené dohody, k řešení rodičovského sporu dohodou rodiče vedli. Chyběl ale prvek zasíťování – spolupráce s OSPODy do jisté míry fungovala, neměla ale řízený charakter, zcela chyběla možnost odborné pomoci rodičům (mediace, rodinná terapie): tyto služby v okrese Most nabízí jen placená poradna STROM (středisko rodinné mediace) a Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy. V prvním případě se jedná o placené zařízení, což je pro většinu klientů v dané lokalitě zcela diskvalifikační, ve druhém o zařízení s nepostačující kapacitou (čekací lhůty v řádech mnoha týdnů a měsíců).
- **Nejbližší zapsaný mediátor působí ve vedlejším okrese (Teplice).** Dále působí zapsaní mediátoři v Praze. I zde platí nepřijatelnost úhradovosti jejich služeb pro většinu klientů, zvýšená o cenu dojezdu za nimi. S žádným terapeutem zdejší okresní soud v opatrovnických věcech v otázkách poskytování terapeutické podpory rodičům nikdy systematicky nespolečně pracoval.
- Opatrovnické soudnictví se za daných okolností soustředí na soudní rozhodování, vytváří v klientech očekávání soudního rozhodnutí. To často může být klienty (účastníky řízení) mylně spojováno se svého druhu autoritativním rozhodnutím o míře selhání jednoho z partnerů ve vztahu. Toto očekávání rodičů může podporovat i ustálená praxe posuzování výchovné způsobilosti rodičů, podpořená znaleckým nálezem, kterou lze považovat za málo efektivní a spíše technologickou (opatrování si nějakého důkazního prostředku pro soudní rozhodnutí, zoufalé hledání „pevného bodu“), než za skutečně přínosnou metodu (z hlediska narovnání rodinných vztahů, života dítěte apod.). Navíc se jedná o postup nákladný (náklady znaleckých posudků nese obvykle stát).

Aktuální stav síťování v okrese Most

- **V září 2016** se poprvé sešla pracovní skupina odborníků, svolaná předsedou OS v Mostě, kde byli zastoupeni soudci a další zaměstnanci soudu, zaměstnanci spádových OSPOD, advokáti, Úřady práce ČR, zástupci Krajského úřadu Ústeckého kraje a zástupci oslovených neziskových organizací. Cílem bylo připravit fungování Cochemského modelu v obvodu OS v Mostě.
- Od listopadu 2016 OS v Mostě pilotně zahájil řízení v duchu Cochemského modelu. Od prosince 2016 jsou k dispozici odborníci v oblasti mediace a rodinné terapie, aktuálně hrazení ze zdrojů MOSTY, z.s. (2 odborníci, celkem 2 x 8 hodin v týdnu) a OS v Mostě (psycholog, terapeut, 8 hodin týdně). Mosty zahájily spolupráci s rodinami se záměrem zmapovat potřeby rodin, zmapovat výchozí situaci a požadavky na zavádění soc.inovace.
- Z 35 zapojených rodin /mediace/ bylo 12 rodičů a 2 děti zapojeni do ind.systemické terapie. Dobrovolná terapeutická práce s jednotlivcem výrazně prospívá odstranění bariér v komunikaci mezi rodiči a tedy vzájemné dohodě. U dítěte vede ke zvládnutí maladaptací. Tyto metody práce budou nově zahrnuty do předkládaného projektu (inovace). Pilotní praxe také navodila potřebu skupinové educa
- Zájem obou spádových OSPOD (Most, Litvínov) je značný. Pramení do jisté míry z očekávaného snížení zátěže pro OSPOD, které by dobře fungující Cochemský model v regionu přinesl. Dále samozřejmě zájem OSPOD plyne z očekávaného zlepšení situace dětí v rozpadajících se rodinách.
- Zájem soudců Okresní soudu v Mostě je do značné míry spojen a garantován osobou předsedy soudu, který se sám stal v souvislosti s prosazováním modelu opatrovnickým soudcem a který po technické stránce zajišťuje implementování modelu, ve spolupráci s ostatními zapojenými odborníky se podílí na metodologii modelu a model šíří mezi dalšími soudci soudu. Je samozřejmě vyloučené (s ohledem na ústavní nezávislost soudce) posazovat mezi soudci jakýkoliv rozhodovací model či postup. Nezbývá než spolehnout se na příklad dobré praxe a na správnou motivaci. V současné době působí u OS v Mostě 6,5 opatrovnických soudců, z čehož 3,5 soudci se zabývají agendou rozhodování o péči a výživě nezletilých dětí. Ještě před rokem 2014 působili u OS v Mostě pouze 3 soudci pro celé opatrovnické řízení (které obsahuje mimo problematiku péče a výživy nezletilých také např. rozhodování o pěstounské péči, ale i velkou skupinu rozhodování o věcech osob omezených ve svéprávnosti) – tato skutečnost odpovídá značnému nárůstu co do počtu a složitosti opatrovnických řízení.

- Pracovní tým založený v září 2016 se pravidelně (1 x za dva až tři měsíce) schází a řeší konkrétní metodologické a technické otázky, vznikající při přípravě soc.inovací. Tyto schůzky budou nadále pokračovat. Jedním z jejich dílčích výsledků je například (na lokální úrovni soudního okresu Most) změna postupů Úřadu práce ČR ve věci akceptace dohod o výživném, předložených rodiči.
  - Další úroveň schůzek bude zahájena v září 2017 v Kroměříži. Zde se poprvé sejdou zástupci několika soudů, které již implementují (či se chystají implementovat) Cochemský model. Jedná se o „think tank“ – výměnu myšlenek a nápadů v tématu. Sejdou se zástupci okresů Most a Nový Jičín, tedy dva pilotní soudy (jejichž vedení od počátku v určité míře spolupracuje) a několik dalších. Lze očekávat přínosy z výměny zkušeností a nápadů.
- **Opatrovnické soudní řízení v obvodě OS v Mostě**
    - U OS v Mostě napadá měsíčně 100 – 120 návrhů na úpravu péče a výživy nezletilých dětí. Z toho polovina je tzv. prvnónávrhů, tedy návrhů týkajících se dětí, o kterých dosud nebylo rozhodováno (pro jednoduchost: jsou toto čerstvé, aktuální rodičovské rozchody)
    - Typickým modelem opatrovnického řízení u OS v Mostě byl tento postup: soudce (obvykle dosti zatížený, s „reakční dobou“ na každé nové podání obvykle v řádu týdnů) několik měsíců shromažďoval údaje o rodině (příjmy rodičů, další informace o rodičích z různých evidencí, zpráva OSPOD, v případě rodiče bydlícího mimo okres Most často výslech dožádaným soudem). Poté nařízeno ústní jednání (obvykle nejdříve půl roku po podání návrhu). Zde buď rozhodnuto, nebo odročováno až do rozhodnutí. Rozhodnutí zhusta není akceptováno rodiči - odvolací řízení, pokračující problémy, další návrh, návrhy na předběžná opatření. Tyto následné návrhy (ve vyhoceném rodičovském sporu jde jejich počet do desítek u jednoho dítěte) značně zatěžují celý opatrovnický systém.
    - **Aktuálně model opatrovnického řízení i OS v Mostě:**
      - prvotní intervence při podání návrhu. Pokud přijde rodič sepsat návrh na soud (o.s.ř. mu to umožňuje), soud jej odmítne (krom případů zjevného násilí, týrání apod.) a zajistí u sepisu účast druhého rodiče (aby nevznikal dojem nerovnosti, kabinetního působení, zvýhodnění). Zde specializovaný zaměstnanec osudu (s absolvovaným mediačním výcvikem) vysvětlí principy rozhodování, pokouší se najít mezi rodiči shodu. Rodiče mohou odejít bez sepisu návrhu – ve shodě, nebo návrh sepiší. Návrh samozřejmě

mohou soudu i zaslat (zde i jeden z rodičů – neovlivnitelné).

- Zpravidla do 3 týdnů nařídí soudce jiný soudní rok. Znovu vysvětlí rodičům pravidla přístupu soudu k otázkám péče o nezletilé v duchu Cochemského modelu. Požaduje od rodičů spolupráci, avizuje, že jejich rozumná spolupráce a vůle shody je to, co bude soud kladně hodnotit, dojde-li na autoritativní rozhodování. Nabízí odbornou pomoc (mediace, rodinná terapie).
- Následuje obvykle krátká odborná intervence (většinou jedno sezení – důvěrné: informace z něj nejdou k soudu, pouze o tom, zda se uskutečnilo). Rodiče se zhruba po měsíci vrátí k soudu (formálnější ústní jednání), kde představí výsledky své práce.
- V případě neúspěchu soud rodičům nařídí delší odbornou péče (obvykle 3 měsíce, několik sezení) – ta již není důvěrnou konzultací rodiče a odborníka, nýbrž odborník o průběhu předkládá soudu zprávu, kterou soud může použít jako důkaz při svém autoritativním rozhodnutí, dojde-li na něj.
- Za vhodný způsob autoritativního soudního rozhodování lze považovat dočasná rozhodnutí, omezená na dobu několika měsíců, po kterých soud svolá další jednání a stav sleduje a vyhodnotí - v mezidobí ideálně dále probíhá odborná péče. Soud rodičům při dočasné autoritativní úpravě avizuje, že úprava není příkloněním se na stranu jednoho z rodičů, jde o úpravu určenou soudcem, vedenou výhradně zájmy dítěte, tak jak on je nalézán, k čemuž mu sami rodiče dali prostor svou neschopností najít konsensus. Zájmy a možnosti rodičů jdou do značné míry stranou této úpravy, soud je veden zájmem dítěte, ne pohodlím rodičů. Rodiče poučení o tom, že pokud mají zájem na komfortním řešení, musí je s odborníky nalézt sami.
- Budoucí model opatrovnického řízení u OS v Mostě: bod c) shora bude nahrazen skupinovou prací s rodiči: 10 rodičovských párů, které v uplynulém období neprokázali schopnost se dohodnout před soudcem u jiného soudního roku se odešle na setkání s odborníky (přítomen rovněž soudce). Zde odborníci rodičům vysvětlí právní, psychologické a jiné aspekty situace (řada problému plyne z neinformovanosti –

například o tom, jaký je právní vztah mezi péčí o dítě a rodičovskou odpovědností). Během 2 – 3 hodinového školení se proberou tyto otázky, otázky pohledu dítěte na rodičovskou partnerskou krizi, programování dítěte a dopady toho do osobnosti dítěte a možnosti konstruktivního řešení. Rodičům se poté předloží k vyplnění (po dozorem odborníků) tzv. Rodičovský plán – set otázek, které v souvislosti s péčí o dítě řeší či řešit budou. Zde se vytříbí odlišné pohledy rodičů na jednotlivé otázky. Posléze se rodičům nabídne odborná pomoc (terapie, mediace). Tu mohou využít (i když spíše výjimečně) již do předem nařízeného ústního jednání (proběhne obvykle do 2 týdnů po této schůzce, resp. schůzka proběhne v průběhu měsíce mezi jiným soudním rokem a nařízením ústním jednáním). V ostatním zůstává model stejný, jako shora. Přínosem změny je zvýšení efektivity, dané skupinovou prací s rodiči nad společnými otázkami, spočívající spíše v toku informací od odborníků k rodičům (zajištění informovanosti).

- **Kvantifikace cílové skupiny**
  - 250 - 300 proškolených rodin ročně
  - 120 - 150 rodičovských párů, kterým je poskytnuta individuální poradenská péče (rodinná mediace v rámci projektu nebo terapie v sociální službě - odborné sociální poradenství, Mosty, z.s.)

- **Očekávaný dopad**
  - Cílem je zvýšení důležitých rodičovských kompetencí rodičů, tedy především kompetence konsenzuálně vychovávat dítě bez zásahů státních orgánů. Rodiče s plnou rodičovskou kompetencí (rodiče bez těžkých závislostí, bez těžkých duševních poruch apod., tedy lidé plně svéprávní, v právním i faktickém, společenském smyslu) v souvislosti s tíživou situací rozpadu partnerského páru vykazují sníženou rodičovskou kompetenci, spočívající v dočasně snížené schopnosti kooperovat s druhým rodičem. Cílem aplikace Cochemského modelu je obnovit tuto základní rodičovskou dovednost, která je mnohem důležitější, než jakékoliv jiné rodičovské kompetence (je důležitější umět vyjít s druhým rodičem, než dítě dobře materiálně a technicky zabezpečit). Podaří-li se cíle dosáhnout, obnovuje se zcela rodičovská kompetence a vymizí nutnost zásahů orgánů státu do rodinné situace. To (kromě zlepšení situace dětí v rodinách) výrazně odbřemene státní orgány, povinné zajištěním péče o děti (OSPOD, soud). Ty se tak budou moci věnovat případům, kdy je obnova rodičovských kompetencí vyloučená či objektivně obtížná (zemřelí rodiče, rodiče trpící duševní poruchou, rodiče těžce závislí na návykových látkách, případy týrání,

zanedbávání dětí ...).

- **Legislativa a šíření modelu**

- Úzká spolupráce Cochem.cz a Ministerstvem spravedlnosti ČR (MŠP). Aplikace Cochemského modelu má podporu současného politického (ministr spravedlnosti) i odborného (odborní náměstci ministra) vedení resortu, je sledována a vyhodnocována. Cílem je vytvořit příklad dobré práce v soudním okrese Most, který může být použit jako zdroj dat pro širší aplikaci modelu. Samotná širší aplikace, včetně případných legislativních změn, však přesahuje cíle a možnosti tohoto projektu.

- **Spolupráce s advokáty**

- Advokáti působící v soudním okrese Most byli osloveni a pozváni ke spolupráci v pracovní skupině. Někteří toto pozvání přijali. Průběžně se pokoušíme nastavit spolupráci s advokáty obecně přes Českou advokátní komoru. Zde je situace složitější – stejně jakou soudci jsou neovlivnitelně nezávislí, advokáti mají dle zákona o advokacii hájit především zájmy svého klienta. Toto stanovisko advokátní komory k věci se prozatím nepodařilo změnit; pracujeme však průběžně na přiblížení našich postojů. Pokud v průběhu implementace modelu zjistíme například potřebu legislativních úprav v odměňování advokátů (což je námi již zvažovaná otázka, na kterou se bohužel ani neadvokátům nedaří nejít jednoznačnou odpověď – např. prosté převzetí německého modelu nepřipadá v úvahu, neb ten je od základu jiný), budeme tyto indikovat MŠP.

- **Výstupní data**

- Relevantní výstupní data zatím nemáme k dispozici. Za krátké působení pilotního projektu by byla hrubě zkreslující. Žádný rodičovský pár například dosud nedospěl přes obě fáze poradenské péče (viz model shora sub c) a d)) ke konečnému autoritativnímu soudnímu rozhodnutí (sub e)). Možno hrubě konstatovat, že žádný rodičovský pár v rámci Cochemské úpravy dosud nepodal po konečném rozhodnutí opravný prostředek vůči němu, či další návrh, natož pak návrh na vydání předběžného opatření.
- Získání relevantních dat je jedním z cílů projektu.
- **Měření úspěšnosti aplikace modelu:** Vstupními daty je počet návrhů ve věci péče a výživy nezletilých bez návrhů obou rodičů, který rovnou požaduje schválení dohody soudem (zde od počátku není rodičovský konflikt, resp. rodiče jsou s to alespoň na základních

otázkách najít shodu). Za úspěšné z hlediska aplikace modelu lze považovat ty věci z celkového počtu, kde dojde k uzavření dohody rodičů. Rovněž i ve věcech, kde soud autoritativně rozhodl (ale i u schválených dohod) lze sledovat hledisko počtu následných návrhů v opatrovnické věci (dalších následných úprav) a hledisko počtu podaných návrhů na předběžná opatření. Tyto hodnoty lze porovnat s minulým časovým obdobím u zdejšího soudu, či se stejným obdobím u jiného soudu srovnatelné velikosti (se srovnatelným nápadem opatrovnických věcí). Všechna potřebná data jsou zjistitelná ze soudních evidencí, tzv. rejstříků a jsou evidována elektronicky (v justičním elektronickém rejstříkovém systému tzv. ISAS) s možností dálkového přístupu.

- **Změna paradigmatu**

- I když se může zdát, že při aplikaci Cochemského modelu jde hlavně o změnu přístupu soudce a OSPODu k opatrovnickým věcem, jde především o změnu přístupu veřejnosti k problematice. Za účelné a nutné považujeme vyslání signálu široké veřejnosti v duchu: není to soud či jiný státní orgán, který má v moci vyřešit vaši situaci v péči o dítě po rozpadu rodičovského páru. Soud či stát obecně (OSPOD) je ochoten Vám pomoci. Odpovědní za řešení situace, za spokojenost a budoucí život Vašeho dítěte, jediná schopní něco skutečně vyřešit a změnit jste pouze vy, rodiče. Z toho důvodu je nutné pracovat na informování rodičů, osvětě, ať již formou shora uvedeného školení rodičů či například s pomocí informačních materiálů (rodičovský plán, informativní brožura), které již jsou zpracovány, mohou být dále dle potřeb dopracovány a z projektových prostředků tištěny a distribuovány

- **Prostředky**

- Úhrada poskytovatelů odborné péče (mediace, terapie)
  - úhrada platů odborníků účastných na skupinové práci s rodiči
  - úhrada platů odborníků poskytujících odbornou mediačně – terapeutickou pomoc rodičům. Kromě samotné mediace či terapie (kombinace obou) se jeví jako vhodné zajistit přítomnost odborníka, který s rodinou pracuje či bude pracovat u soudních jednání či jiných soudních roků – zejména u nejsložitějších a vyhrocených případů rodičovského konfliktu. Taková účast může být účelná jak pro odborníka, která má další informace o rodičích a jejich konfliktu (odborník nemá a nemůže mít k dispozici opatrovnický spis), tak i pro soudce (možnost získání názoru

odborníka ihned při jednání) a konečně i pro rodiče.

- **Evaluace** – vyhodnocení úspěšnosti aplikace modelu na souboru dat získaných ze soudních řízení za dobu realizace projektu, která je přiměřeně dlouhá k získání relevantních datových zdrojů.
  - **Vzdělávání** – nelze poskytovat všem skupinám zapojeným v projektu jinak, než z projektových: resortní státní vzdělávací instituce se soustředí pouze na zaměstnance daného resortu, ostatním vzdělání poskytovat nemohou. Justiční akademie ČR tak školí soudce a zaměstnance soudů, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR zajišťuje školení zaměstnancům OSPOD. Společné jednotné školení těmto skupinám, natož pak za účasti odborných pracovníků neziskových organizací či například advokátů však z rozpočtových prostředků realizovat nelze. Navíc uvedené organizace nemusí dobře připravené na poskytování specifického typu vzdělávání, které je pro všechny odborné skupiny zapojené do aplikace Cochemského modelu třeba.
- **Rozdíl oproti stávajícím projektům (UMPOD)**
    - S UMPOD projektový tým spolupracuje, zástupci UMPOD včetně ředitele UMPOD jsou členy (či minimálně na distribučním seznamu) pracovní skupiny. Projektový tým čerpá od zaměstnanců UMPOD zkušenosti, pramenící ze znalosti zahraniční praxe. Rozdílem mezi dřívějšími výstupy UMPOD a tímto projektem je, že cílem tohoto projektu je přímá aplikace do opatrovnické praxe jednoho z českých soudů, Okresního soudu v Mostě. Takovou empirickou zkušenost prozatím nikdo v ČR (s výjimkou Okresního soudu v Novém Jičíně, který je průkopníkem a je v podobné fázi pilotní aplikace modelu, jako pracovní skupina OS v Mostě) nezískal a praktické výstupy z ní proto nemohly být ověřeny. Zkušenosti ze zahraničí jsou beze sporu cenné, nelze je však z důvodu rozdílného prostředí (právního, společenského apod.) bez dalšího posoudit jako přímo aplikovatelné v ČR.

Zpracoval: